

Forfatter: Heiberg, Johanne Luise

Titel: BREV TIL: Krieger, Andreas Frederik FRA: Heiberg, Johanne Luise (1864-05-25)

Citation: Heiberg, Johanne Luise: "BREV TIL: Krieger, Andreas Frederik FRA: Heiberg, Johanne Luise (1864-05-25)", i *Johanne Luise Heiberg og Andreas Frederik Krieger (1. bind)*, Gyldendalske Boghandel Nordisk Forlag, s. 298. Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-001990098-001-shoot-L0019900980010255.pdf> (tilgået 06. maj 2024)

Anvendt udgave: Johanne Luise Heiberg og Andreas Frederik Krieger (1. bind)

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

d. 25. Mai 1864.

Min kjære trofaste Ven!

Jeg er aldeles forbauset over hvad De sender mig angaaende Sverrigs Udenrigspolitik! Var det muligt, som Artiklen antyder, at den svenske Konge var i Forstaaelse med Kongen af Preussen om at tilintetgjøre Danmark, ja, da vilde dette Spil rigtignok være saa afskyeligt, at, som Artiklen siger, „Tanken vægrer sig ved at skue ned i dens Dyb.” Men hvad der altsaa er Sandhed er, at den svenske Konge har skrevet et Brev til vor Konge, hvis Indhold er saa latterlig raat og udelikat, at man er i Forlegenhed, om man skal tro ham meest dum eller gal.² Jo, vi have vel reist med vor ideale Sværmen for et enigt Norden. Hvor oprørende, at et saadant Menneske stilles i Spidsen for en Nations Skjæbne! Det er ordentlig glædeligt, at en saadan dum Lavhed offentlig kan blive afsløret i et Blad. Jeg begriber, at Manderstrøm maa udbryde: „Det er til at blive gal over”; kun Skade, at Galskaben ikke fører til Kløgten og udbryder: „En saadan Konge vil jeg ikke tjene.” Der er Ingen, der mere drager Nytte af Menneskenes Forfængelighed end Kongerne; vare Menneskene ikke saa pærefulde af Forfængelighed, da stod disse Herskere snart saa ene og forladte, at de lidt efter lidt uddøde af Verden. Hvem troer De har skrevet denne Artikel? Den er jo ypperlig! Hver Linie et dræbende Stik uden at benytte de knyttede Næver, som vort „Fædreland” saa ofte bruger ved lignende Ledigheder. En saadan Artikel formaaede Ploug ikke at skrive. Her er ikke denne arrige s. 299 Vrantenhed, men en overlegen Aands Selvbeherskelse midt i den varme Indignation. Det har i høi Grad interesseret mig at læse den.¹ Den nuværende svenske Konge maa vi jo nu være færdige med, men hans Broder? Mon ikke Forsynet har bestemt en fremragende Rolle for ham i Nordens Historie? Jeg haaber det. Tak for Meddelelsen om det Grundlag, hvorpaa De gjør Deres Deeltagelse afhængig for Fremtiden.² Holsteen altsaa udslettet af Danmarks Kort og Slesvig deelt. Jeg har selv i min politiske Eenfoldighed tænkt, at dette, i bedste Tilfælde, blev Enden. Men troer De virkelig, at vi længe beholdt den nordlige Deel af Slesvig? Vilde ikke de Tydskes Tragten fra Morgen til Aften gaae ud paa ogsaa at erholde denne Part? Vilde de ikke gribe den første Ledighed til atter at forene hvad vi nu adskiller? Dog, det maa De jo tro kan forebygges, altsaa Held og Lykke til denne Plan. Det glæder mig ret, at Quade og De arbejder med og ikke imod hinanden.

Det var jo trist, at Deres skjønne Plan gik overstyr at kigge lidt ind til Rosenvænget. Her er saa koldt og fælt i disse Dage, med Regn og Slud, at jeg næsten synes, at det var Synd, at De skulde deele vort grønne Vinter-Foraar. Rart vilde det rigtignok være at see Dem og tale med Dem; jeg forudseer desværre, at de fæle Menneskers Svaghed, Fordringer og Uendeligheden i denne Ordnen holder Dem borte fra os hele Sommeren. Mantzius sagde forleden paa Prøven: „Jeg kunde æde alle Preussere”; jeg kunde fristes til at sige det samme. Phister sagde, idet M. fjernede sig: „Det kommer af, at han har drukket alle Bayerne.” Det var temmelig vittigt. Tak for de nye Billeder! Hvilket fortræffelig rart Ansigt Landseer har!³ Men, o Himmel! Hvilket Udseende Dickens lidt efter lidt har lavet sig! Menneske-Sjælene ere dog sanddrue og ærlige, hvor ubarmhertigt tydelig skriver de ikke deres Indhold udenpaa; hvor heldigt at saa faae kan læse denne Skrift; blev denne Kunst almindelig, saa det galt ud for Menneskeheden.

I Dag modtog jeg Deres Budskab fra 21. Mai og seer heraf, at De har været i Paris, men nu forhaabentlig atter er i London.⁴ Det er jo ængsteligt, at man ikke engang i Tankerne veed, hvor man skal søge Dem, eftersom De saaledes farer om i Verden, snart hist, snart her. Ja den, s. 300 som giver sin Sag i Deres Haand, kan være tryk for, at der intet forsømmes, som kunde befordre den. Jeg længes efter at høre lidt om Paris og om Mødet d. 28. Jeg føler mig ordentlig stolt over at modtage Breve fra Udlandet, der kommer med en Coureer; det er første Gang i mit Liv, at det er hændet mig, men jeg beholder Stoltheden herover ganske hos mig selv og har ikke Hans Mortensens Feil ikke at kunne glæde sig over noget, naar jeg ikke maa tale derom.

...

Jeg troer dog ikke, det er Meningen, at Folketheatret skal gaa ind, men Hr. Lange vil de nok ikke meere have noget at gjøre med.¹ Datterens Ansættelse hos os gjør Opsigt i Byen, man forundres, og ved vort Theater er man forbittret herover. Berner bliver rigtignok meer og meer tummelumsk i Hovedet over at være den egentlige Theaterdirecteur. Tillisch er aabenbart glad over, at han kan blive. Høedt foruroliger ham med at true, at han nu heller ikke vil beholde den Deel af Scene-Instruktionen, han naadigt har tilbage. Han fortæller alle Mennesker i denne Tid, at han har bragt Theatret store Offre, thi efter al Sandsynlighed var han nu — Minister, ifald han ikke havde indladt sig med Theatret. Er han dog ikke et Rabalderfjog? Dette staaer ogsaa tydelig skrevet udenpaa ham, men Mængdens lykkelige Mangel i at læse er kommet ham til Nytte. Tillisch kan vist spare sin Frygt, thi han gaaer ikke, især nu da han har faaet en af sine Sværmerinder, Agnes Lange, antaget. I Dag paa Prøven kom Fru Sødring hen til mig med Taarer i Øinene og sagde, at jeg i sin Tid havde tiltalt hende saa haardt i Anledning af hendes Opførsel mod Tillisch.² Hun bad mig om, at min gamle Godhed for hende maatte vende tilbage, indrømmede, at der jo var noget i min Anklage imod hende o. s. v. Jeg bad hende passe paa sig selv, for at hun ikke skulde faae de sørgelige Skuespillerinde-Feil. Vi forligte os, og det er jo altid godt at forlige sig med Menneskene. Hun er et udmærket Talent; gid hun maa kunne bevare sig som Menneske, ak! dette er ikke let.

Jeg sidder i Aften i Lygten og skriver til Dem. Regnen og Blæsten ere ophørte, men Himlen seer urolig ud, de sorte Skyer drage langsomt forbi det store Vindue og seer truende ud. Naturen er urolig ligesom Menneskene, maaskee, naar alt kommer til alt, virker den Ene paa den s. 301 Anden. Fra det Øieblik, at

Heiberg, Johanne Luise, *Johanne Luise Heiberg og Andreas Frederik Krieger (1. bind)*,

Regnen i disse Dage brød frem, befinder jeg mig bedre; jeg troer virkelig, at mit Ildebefindende hang sammen med Luftens Tørhed. God Nat, min kjære Ven! Tak for Deres Breve! Deres Tante og Vedels har det godt. God Nat! I min Aftenbøn indesluttet De af Deres

inderlig hengivne Veninde.